

INARI, SEVETTIJÄRVEN KIRAKKAJÄRVI**Muinaisjäännöskohteiden tarkastuksia elokuussa 2002.**

Inarissa elokuussa tehdyn ranta-asemakaava-alueiden inventoinnin yhteydessä poikettiin Näätämissä. Tässä yhteydessä tarkastettiin 3. – 4.8. muutamia alueelta ilmoitettuja mahdollisia muinaijäännöskohteita. Näistä kaksi osoittautui selvästi muinaijäännökseksi.

Alempana on kohdekuvaukset kuoppa/painanne kohteesta (INARI 853 Kirakkakankaan lampi) ja pyyntikuoppakohteesta (INARI 854 Kirakkakangas 2). Kohteiden tarkastus perustuu M. Semenoffin kirjeeseen (22.3.2002). Näiden lisäksi kirjeessä mainittiin seuraavat kohteet:

- a) "Mahdollinen kotasija" – Aaltorannantien luoteispuolisista lammista keskimmäisen luoteispuolisella kankaalla." Aluetta tarkastettiin 3.8.02. Paikalta ei tavattu mitään varmuudella kiinteäksi muinaijäännökseksi tulkittavaa. Maasto on tasaista mäntyä kasvavaa moreenikangasta. Alueella oli useita luontaisina pidettäviä kuopanteita tai painumia, osin ehkä tuulenskaatojen jäljiltä. Ainoastaan polkujen yhtymäkohdan luoteispuolella, polusta noin 20 itään, oli painauma, jonka olisi juuri ja juuri voinut kotasijaksi tulkita (x = n. 7724 70, y = n. 4455 16). Tehty koekuoppa ei kuitenkaan tuonut seikkaan varmistusta.
- b) "Mahdollinen kotasija" – Alue sijoittuu Toini Sanilan Porotilan pihamaalle (x = n. 7724 45, y = n. 4455 15). Pihaa on tasattu ja rakennettu, eikä säilyneiltä alueilta tavattu kotasijaksi tulkittavia jäänteitä.
- c) "Metsähallituksen tuhoamia kotasijoja ja mökinpohja" – Alue sijoittuu Aaltorantaan ja Kirakkalahteen johtavien teiden haaran ja sen eteläpuolisen järven pohjoisrannan väliin (x = n. 7724 40, y = n. 4455 16). Maastollisesti paikka on suotuisa, mutta muinaisen asutuksen jälkiä ei paikalta löydetty. Ilmeisesti mahdolliset asutusjäänteet ovat tyystin tuhoutuneet tien rakentamisen yhteydessä.
- d) "Ilmeisesti peuranpyyntiin liittyviä kivikasoja" – Alue sijoittuu Aaltorantaan ja Kirakkalahteen johtavien teiden haaran itäpuolella (x = n. 7724 44, y = n. 4455 22). Maastollisesti on kyse korkeasta mäestä, jonka länsirinteessä on laaja luonnonrakka. Alueelta ei onnistuttu löytämään selviä kiveyksiä tai kivikasoja. Rakan alaosassa oli kyllä selvästi liikuteltua rakkaa, mutta ainakin tällä kohdin kyse on modernista rakan muokkaamisesta, ehkä kivenoton tms. yhteydessä, ei kiinteästä muinaijäännöksestä.

Lisäksi kirjeessä mainittiin Kirakkajärven saarella (x = 7724 90, y = 4457 80) olevista peurakuopista ja rinteessä olevista käytävämäisistä kaivannoista. Näitä ei kuitenkaan tällä kertaa ollut mahdollista lähemmin tarkastaa.

Kempeleessä 28.8.2002

Mika Sarkkinen

INARI 853 *mjt. 1000 00 2872*

Kohteen nimi: Kirakkakankaan lampi
 Määritys ja mj-luokka: maakuoppa/painanne. "kotasija". II.
 Peruskartta: 4911 12 RÄKKIJÄRVI
 Koordinaatit: $x = 7724^3 43, y = 4455 98, z = n. 97,5 - 100$ *p = 7724136, j = 3572802*
 Kylä, kylänosa: Näätämö, Sevettijärvi
 Tila, rek:no:
 Maanomistaja:

Inarissa elokuussa 2002 tehtyjen kaava-alueiden inventointien aikana allekirjoittanut kävi viikonloppureissulla Näätämössä. Tuolloin poikettiin Kirakkakankaalla tarkastamassa alueelta ilmoitettuja mahdollisia kiinteitä muinaisjäänöksiä. Kohde sijaitsee Inarin kirkosta noin 105 km koilliseen.

Kirakkakangas sijaitsee Kirakkajärven ja Sevettivuonon välissä. Näiden välisen kannaksen katkaisevan puron yli kulkeva tie johtaa toisaalta kaakkoon Kirakkalahteen ja toisaalta lounaaseen Aaltorantaan. Sillasta etelään ja jälkimmäisen, lounaaseen johtavan tien ja läntisen Sevettivuonon välisellä kankaalla on kolme pientä lampea. Näistä eteläisemmän pohjoisrannan pienessä niemessä on yksittäinen maakuoppa/painanne, jonka halkaisija on n. 2,5 – 3 metriä ja syvyys noin 30 cm. Kuopan keskelle tehty koepisto paljasti ohuen huuhtoutumiskerroksen. Vastaavaa kerrosta ei kuopan reunalta tavattu. Jääne sijaitsee avoimella niemikkeellä rannassa olevasta sähköpylvästä noin 17 metriä koilliseen. Kuopan pohjoispuolella on vanha yksittäinen kookas petäjä. Aaltorantaan johtava tie sijaitsee kuopasta noin 60 – 70 metriä kaakkoon.

Kohde tarkastettu: 3.8.2002

Aiemmat tiedot: M. Semenoffin kirje 22.3.02

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

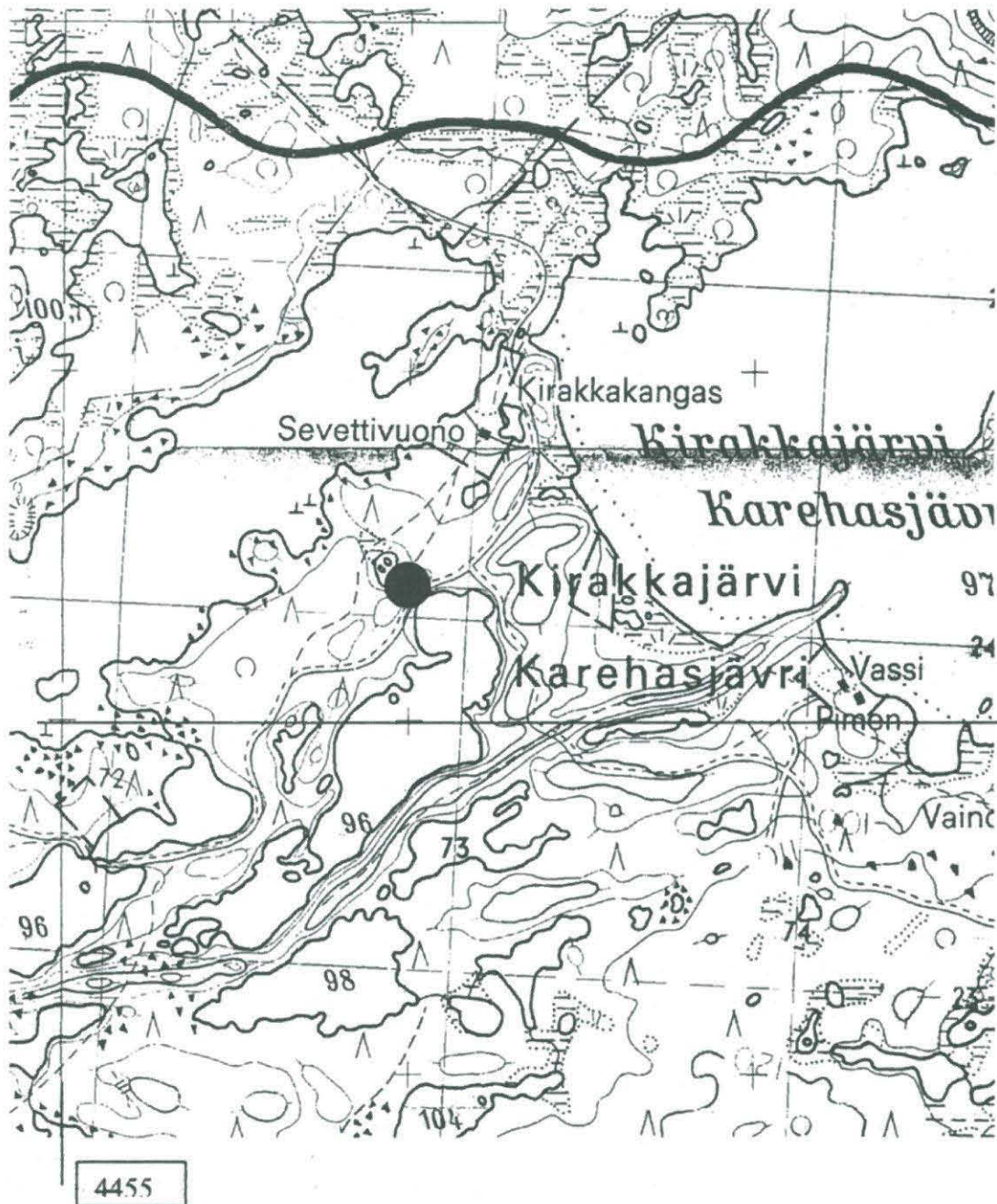
Inventointilöydöt: -

Diat: 48827 INARI 853 Kirakkakankaan lampi, maakuoppa/"kotasija" lännestä, taustalla Aaltorantaan johtava tie.

48828 INARI 853 Kirakkakankaan lampi, maakuoppa/"kotasija" koillisesta

Kartta: Ote topografisesta kartasta 1:20 000, 4911 12 RÄKKIJÄRVI p. 1975

INARI 853 Kirakkakankaan lampi

maakuoppa

x = 7724 43, y = 4455 98, z = n. 97,5 - 100
4911 12 RÄKKIJÄRVI, top. kartta, p. 1975

INARI 854 *mjt. 1000 00 2873*

Kohteen nimi: Kirakkakangas 2

Määrittely ja mj-luokka: Pyyntikuoppia. II.

Peruskartta: 4911 12 RÄKKIJÄRVI

Koordinaatit: $x = 7724\ 86 - 98$, $y = 4456\ 30 - 42$, $z = n. 100 - 110$

Kylä, kylänosa: Näätämö, Sevettijärvi

*p = 7724644, i = 3573157
(heda. Loores.)*

Tila, rek:no:

Maanomistaja:

Inarissa elokuussa 2002 tehtyjen kaava-alueiden inventointien aikana allekirjoittanut kävi viikonloppureissulla Näätämössä. Tuolloin poikettiin Kirakkakankaalla tarkastamassa alueelta ilmoitettuja mahdollisia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kohde sijaitsee Inarin kirkosta noin 105 km koilliseen.

Kirakkakangas sijaitsee Kirakkajärven ja Sevettivuonon välissä. Näiden välisen kannaksen katkaisevan puron yli kulkeva tie johtaa toisaalta kaakkoon Kirakkalahteen ja toisaalta lounaaseen Aaltorantaan. Puron molemmin puolin sijaitsee kohde 340 Kirakkakangas. Sen osalta todettiin ainakin 7 kuopan säilyneen puron eteläpuolisella rinteiden alaosassa. Pohjoispuoliset kuopat lienevät tuhoutuneet tietä uusittaessa.

Nyt paikallistettu uusi kuoppakohde sijaitsee edellisestä noin 100 – 200 m eteläkaakkoon. Tien itäpuolella on ainakin 7 pyyntikuoppaa kahden korkean mäen välisessä notkelmassa. Näistä läntisin kuoppa 1 sijaitsee tiestä n. 10 päässä notkelman eteläpuolisen rinteiden yläosassa. Sen halkaisija on n. 1,5 m ja syvyys 20 – 30 cm. Tästä noin 25 m itään oleva kuoppa 2 on noin 1,5 m leveän ja 20 – 30 cm korkean vallin ympäröimä. Kuopan ala on n. 3,5 x 4 m ja syvyys 80 – 90 cm. Valliin tehty koepisto paljasti ohuen huuhtoutumiskerros. Tästä noin 15 m itään sijaitsee kannaksen halkaisevalla sähkölinjalla oleva muuntajatorppa. Kuoppa 3 sijaitsee tästä noin 10 m itään. Sen pituus on n. 4 m ja leveys noin 3 metriä. Noin metrin syvyisen kuopan luoteisreunalla on valli, jossa ohut turpeenalainen huuhtoutumiskerros. Muuntajatorppasta itään rantaan pistää pieni linjanpätkä. Tämän puolimaissa linjasta n. 5 m päässä kaakkoon on kuoppa 4. Sen halkaisija on n. 2,5 m ja syvyys n. 50 cm. Tästä itään aivan rannan tuntumassa on puukaadon kaakkoispuolella epämääräinen kuoppa/painauma 5. Sen halkaisija on n. 3 m ja syvyys 15 - 20 cm. Tämä voi olla luontainenkin. Tästä kaakkoon, edelleen rannan tuntumassa, olevan kuopan 6 halkaisija on n. 3 – 4 m ja syvyys n. 80 cm. Kuoppaa ympäröi matala, noin metrin levyinen valli, jossa heikko huuhtoutumiskerros. Tästä runsaat 20 metriä lounaaseen ylempänä rinteessä olevalla terassimaisella tasanteella on kuoppa 7. Se on pohjois-etelä-suuntainen, alaltaan noin 2 x 4 m oleva kuoppa, jonka syvyys on n. 60 cm. Tästä noin 20 m lounaaseen sijaitsee muuntajatorppasta seuraava torppa.

Kohde tarkastettu: 4.8.2002

Aiemmat tiedot: M. Semenoffin kirje 22.3.02

Aiemmat tutkimukset: -

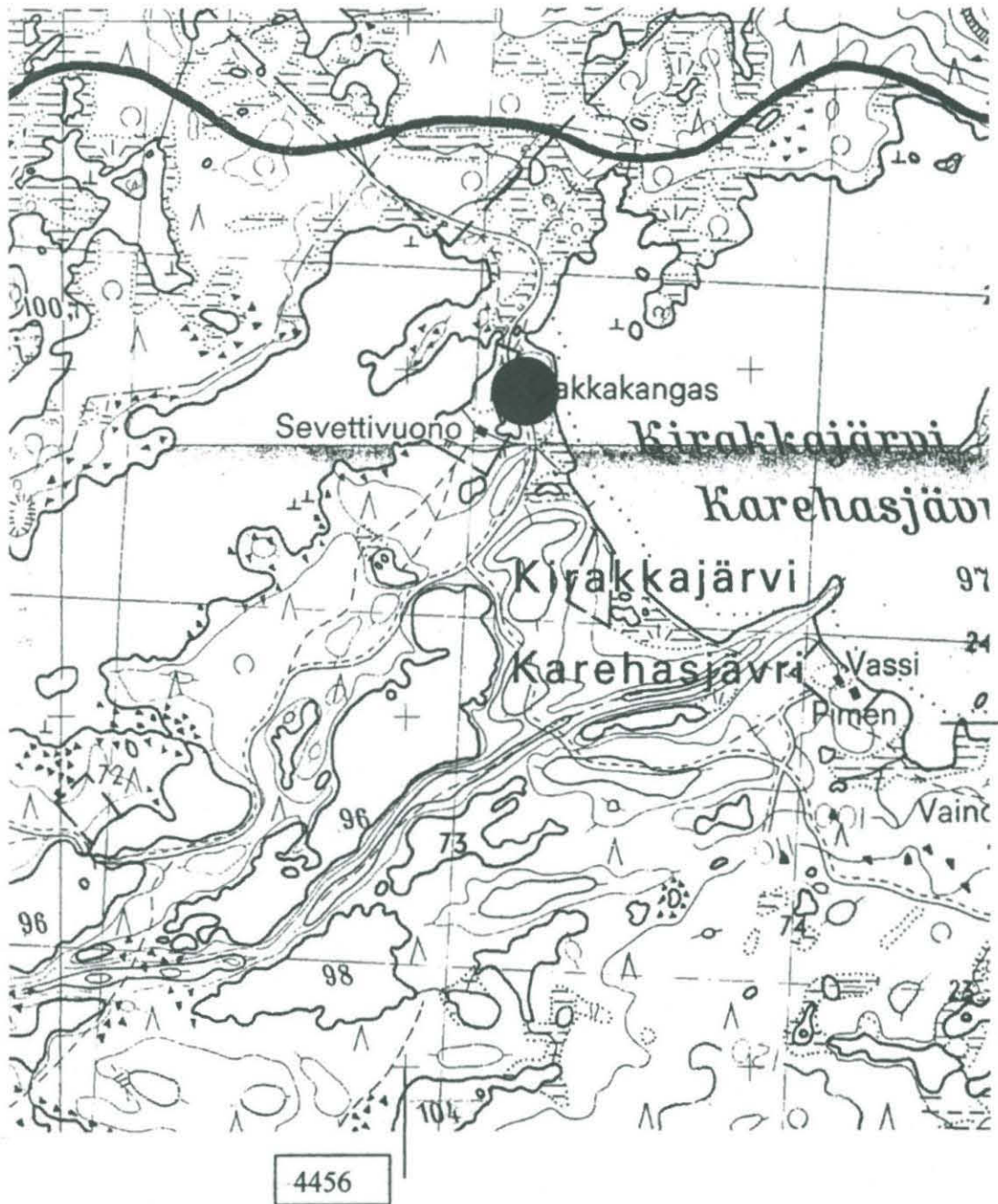
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Diat: INARI 854 Kirakkakangas 2, pyyntikuoppa 6 etelälounaasta.

Kartta: Ote topografisesta kartasta 1:20 000, 4911 12 RÄKKIJÄRVI p. 1975

INARI 854 Kirakkakangas 2

Pyyntikuoppia 7 kpl.

$x = 7724\ 86 - 98$, $y = 4456\ 30 - 42$, $z = n. 100 - 110$

4911 12 RÄKKIJÄRVI, top. kartta, p. 1975